

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 731/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. novembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészáros a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti DEHTOCHEMA BITUMAT, s. r. o., Bělá pod Bezdězem, Pražská 870, Česká republika, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Pohovej & partners, s. r. o., Námestie slobody 10, Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta JUDr. Dušana Pohoveja, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 205/2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti DEHTOCHEMA BITUMAT, s. r. o., o d m i e t a ako oneskorene podanú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti DEHTOCHEMA BITUMAT, s. r. o., Bělá pod Bezdězem, Pražská 870, Česká republika (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 205/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu 21. septembra 2015.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Vec... sa týka: súdneho konania na Okresnom súde Žilina, spis. zn. 20Cb/205/2010, v konaní žalobcu [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ],... [REDAKOVANÉ]..., voči žalovanému DEHTOCHEMA BITUMAT, s.r.o., so sídlom: Bělá pod Bezdězem,... Česká republika,... o zaplatenie 4.601.442,98 EUR s príslušenstvom.

Sťažovateľ bol žalovaný v súdnom konaní spis. zn. 20Cb/205/2010 vedenom na Okresnom súde Žilina na základe vyššie uvedenej žaloby, kedy žalobca podanou žalobou žiadal aby Okresný súd Žilina zaviazal sťažovateľa ako žalovaného povinnosťou zaplatiť 4 601 442,98 EUR z titulu náhrady škody...

Sťažovateľ žiada, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že postupom Okresného súdu Žilina v konaní spis. zn. 20Cb/205/2010 došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 Ústavy, základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ako

aj k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote.

Sťažovateľ ďalej žiada, v zmysle § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, primerané finančné zadostučinenie v sume 50.000,- EUR, ktorú bude Okresný súd Žilina povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti nálezu Ústavného súdu SR.

Primeranosť výšky finančného zadostučinenia odvodzuje sťažovateľ jednak od dĺžky prieťahov, jednak analogicky od súm odškodnenia priznaných Ústavným súdom v podobných prípadoch. Rovnako primeranosť výšky finančného zadostučinenia odvodzuje sťažovateľ z toho, že predmetné konanie predstavovalo súdne konanie v ktorom sťažovateľ vystupoval ako žalovaný, pričom žalobca žiadal Okresný súd Žilina aby sťažovateľa zaviazal povinnosťou uhradiť sumu 4 601 442,98 EUR s príslušenstvom. V dôsledku konania (nečinnosti) Okresného súdu Žilina bol sťažovateľ ako podnikateľ obmedzený v svojom podnikaní v rozsahu sumy 4 601 442,98 EUR s príslušenstvom, kedy tieto finančné prostriedky nevedel investovať ďalej do svojho podnikania, ale musel ich mať pripravené pre prípad neúspechu v predmetnom súdnom spore. Rovnako je potrebné v tejto súvislosti dbať aj na konkrétne okolnosti prípadu, kedy v dôsledku nečinnosti Okresného súdu Žilina v konaní spis. zn. 20Cb/205/2010 vznikli na strane žalovaného, t.j. sťažovateľa náklady vo výške cca 100 000 EUR, ako trovy právneho zastúpenia sťažovateľa, keďže predmetné súdne konanie sa viedlo viac ako 4,5 roka a to napriek tej skutočnosti, že trpelo neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania - nespôsobilosťou navrhovateľa (žalobcu) byť účastníkom konania (išlo o subjekt bez právnej subjektivity). Vzhľadom na skutočnosť, že ako žalobca v predmetnom súdnom konaní vystupoval subjekt bez právnej subjektivity, nebolo možné ho zaviazat' povinnosťou nahradiť trovy právneho zastúpenia žalovanému - sťažovateľovi. Sťažovateľ sa teda dostal do situácie, kedy nezavinil podanie návrhu na začatie súdneho konania, nezavinil zastavanie súdneho konania, plnil všetky svoje procesné povinnosti a napriek tomu, došlo na jeho strane k „škode“ presahujúcej 100 000 EUR, v podobe trov právneho zastúpenia ktoré uhradil v priebehu predmetného súdneho konania svojmu právnenému zástupcovi a nemá mu ich kto nahradiť.

V prípade vyhovenia tejto sťažnosti si sťažovateľ uplatňuje aj náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré v prípade vyhovenia sťažnosti žiada sťažovateľ priznať a uhradiť na bankový účet JUDr. Dušan Pohovej & partners, s.r.o... t. j. sumu spolu 1 281,46 EUR ako prevzatia a príprava právneho zastúpenia 526,13 EUR + rež. paušál 7,81 EUR + DPH 106,79 EUR, písomné podanie ústavnej sťažnosti 526,13 EUR + rež. paušál 7,81 EUR + DPH 106,79 EUR, v prípade ústneho pojednávania vyčíslime trovy právneho zastúpenia na pojednávaní, cestovné a náhradu za stratu času priamo na pojednávaní.

Ak bude Ústavný súd toho názoru, že nie je potrebné ďalšie objasnenie veci, súhlasíme aby sa konalo bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť odôvodňuje sťažovateľ tým, že od podania návrhu na začatie konania dňa 7. júla 2010 až do 23. februára 2015 (v právnej veci vedenej na Okresnom súde Žilina v konaní, spis. zn. 20Cb/205/2010) kedy Okresný súd Žilina vydal uznesenie o zastavení konania, uplynulo viac ako 4,5 roka, pričom uvedené konania malo byť zastavené z dôvodu podľa § 103 O.s.p., § 104 ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 19 O.s.p., obratom, pretože konanie trpelo neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania - nespôsobilosťou navrhovateľa (žalobcu) byť účastníkom konania. Uvedenú skutočnosť potvrdil aj Krajský súd v Žiline, uznesením spis. zn. 13Cob/143/2015-853 zo dňa 02.07.2015.

Sme toho názoru, že Okresný súd Žilina zároveň vyššie uvedením konaní (resp. nečinnosťou a zbytočnými prietahmi) porušil v konaní spis. zn. 20Cb/205/2010 povinnosti urobiť úkon (zastaviť konanie) resp. vydať rozhodnutie (vydať uznesenie o zastavení konania) v zákonom ustanovenej lehote.

Rovnako možno považovať samotný priebeh predmetného súdneho konania za konanie majúce prietahy v konaní, keďže od podania návrhu na začatie konania dňa 7. júla 2010 až do 23. februára 2015, kedy Okresný súd Žilina vydal uznesenie o zastavení konania, uplynulo viac ako 4,5 roka.

V priebeh súdneho konania úkony súdu vykonané počas priebehu súdneho konania nejavili žiadne znaky toho, že by súdne konanie bolo vedené v duchu základného ústavného práva garantovaného v čl. 48, ods. 2 Ústavy SR – práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva garantovaného v čl. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

Sťažovateľ podal dňa 10.08.2015 sťažnosť predsedovi Okresného súdu Žilina. Predseda Okresného súdu Žilina v zákonnej lehote nereagoval na sťažnosť podanú sťažovateľom.»

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že okresný súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Cb 205/2010 porušil jej základné právo na prerokovanie

veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 20 Cb 205/2010, ktorý si ústavný súd pre potreby predbežného prerokovania sťažnosti vyžiadal, vyplýva, že o žalobe žalobcu na zaplatenie sumy 4 601 442,98 eur sťažovateľkou rozhodol okresný súd uznesením 23. februára 2015 tak, že konanie zastavil. Toto uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť vo výroku o zastavení konania 14. marca 2015 a vo výroku o náhrade trov konania 13. júla 2015.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 484/2013).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľka „dozvedela“ o zbytočných prieťahoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu, ktorého označila za účastníka tohto konania. Rozhodnutie, ktorým okresný súd rozhodol vo veci sťažovateľky, nadobudlo právoplatnosť v prvom výroku 14. marca 2015 a v druhom výroku 13. júla 2015. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola doručená ústavnému súdu 24. septembra 2015 (resp. podaná na poštovú prepravu

21. septembra 2015), teda už po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2015